

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (roaming) (átdolgozás)

(COM(2011) 402 végleges – 2011/0187 (COD))

(2012/C 24/29)

Előadó: **Raymond HENCKS**

2011. július 22-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (roaming) (Átdolgozás)

COM(2011) 402 végleges – 2011/0187 (COD).

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció 2011. október 7-én elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2011. október 26-27-én tartott, 475. plenáris ülésén (a 2011. október 26-i ülésnapon) 150 szavazattal, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 A mobilhírközlő hálózatok közötti barangolás kis- és nagykereskedelmi maximálárait rögzítő 717/2007/EK rendelet 2012. június 30-án hatályát veszti anélkül, hogy egészséges versenyhelyzet jött volna létre, és anélkül, hogy a felhasználók ne kényszerülnének továbbra is túlzott mértékű díjak fizetésére.

1.2 Amennyiben meg kívánják valósítani az európai digitális menetrend keretében meghatározott célt, és főként ha legkésőbb 2015-ig el szeretnék érni, hogy a belföldi és a barangolási díjak nagyjából kiegyenlítődjenek, új európai uniós beavatkozások szükségesek.

1.3 Az EGSZB jóváhagyja az új intézkedéseket, amelyeket arányosnak és megfelelőnek ítél ahhoz, hogy ez az általános gazdasági érdekű szolgáltatás elérhető és megfizethető áron hozzáférhető legyen. A maximálákra vonatkozó új csökkentési javaslatok jó irányba, vagyis középtávon minden fajta specifikus barangolási díj megszűnése felé mutatnak.

1.4 Az EGSZB emellett elvi beleegyezését adja ahhoz a rendelkezéshez, amely lehetővé teszi az előfizető számára, hogy hívószámának megőrzése mellett szabadon hozzáférjen bármely kapcsolódó alternatív barangolásszolgáltató barangolási hang-, SMS- és adatátviteli szolgáltatásához.

1.5 Az EGSZB mindazonáltal sajnálja, hogy az Európai Bizottság javaslatát nem kíséri hatásvizsgálat az új intézkedések foglalkoztatásra és munkakörülményekre gyakorolt hatásáról az ágazatban.

1.6 A kimenő barangolási hívások időtartamát illetően az EGSZB azt kéri, hogy csökkentsék a kezdeti díjazási időszak felső korlátját, amely jelenleg 30 másodperc, figyelembe véve a bizonyos tagállamokban e téren elért fejlődést.

2. Előzmények

2.1 2005 óta az Európai Unión belül utazó felhasználók mobiltelefonos kommunikációjára vonatkozó barangolási díjak csökkentése része az EU elektronikus hírközléssel és iparral kapcsolatos politikájának.

2.2 Mivel az Európai Bizottság arra vonatkozó ismételt felkérései, hogy a szolgáltatók csökkentsék a mobilhírközlő hálózatok közötti barangolással kapcsolatos túlzott mértékű díjszabásukat, eredménytelenek maradtak, az EU úgy határozott, hogy a díjak szabályozása által kíván beavatkozni.

2.3 A 717/2007/EK rendelet értelmében az EU 2007. szeptember 1-jétől maximális percdíjat vezetett be (euro-adattarifa) a barangolós mobilhívások esetében (kis- és nagykereskedelmi szinten), melynek mértéke 2010-ig évente 0,03 euróval csökkent.

2.4 Bár az euro-adattarifa úgy került meghatározásra, hogy elég mozgásteret biztosítson a szolgáltatók közötti egészséges verseny számára az engedélyezett maximális szint alatt, az Európai Bizottság azt tapasztalta, hogy a szolgáltatók által alkalmazott átlagárak általában alig maradtak el a szabályozott maximáláraktól.

2.5 Ennek alapján a 717/2007/EK rendelet hatályát meghosszabbították 2012. június 30-ig, miközben folytatódott a hanghívások maximálárainak éves szintű csökkentése. Ezzel egyidejűleg maximális díjakat vezettek be (kis- és nagykereskedelmi szinten) az SMS-ek, illetve a barangolás keretében végzett adatátvitel nagykereskedelmi díjának területén is, miközben ezen adatok átvitelének kiskereskedelmi díját nem szabályozták.

2.6 Ezenkívül a fogyasztók rejtett költségeinek elkerülése érdekében esetükben 2009. július 1-jétől másodpercalapú számlázást alkalmaznak a kezdeményezett hívások 30. másodpercét követően, illetve a fogadott hívások teljes időtartama alatt.

3. Az Európai Bizottság új javaslata

3.1 Mivel a 717/2007/EK rendelet 2012. június 30-án hatályát veszti, és mivel az Európai Bizottság a barangolási szolgáltatások piacának alakulásáról szóló jelentése megállapította, hogy a díjak (a speciális kedvezmények kivételével) nem változtak kellő mértékben ahhoz, hogy biztosítsák a fogyasztók számára, hogy a versenyképes belföldi díjszabáshoz képest ne fizessenek túlzottan magas árat, az Európai Bizottság újabb javaslatot tesz az említett rendelet módosítására.

3.2 A maximálárak 2016-ig, illetve 2022-ig történő új lényeges csökkentése mellett az új rendeletjavaslat strukturális intézkedéseket is tartalmaz, nevezetesen:

- a barangolási szolgáltatások és a belföldi szolgáltatások szétválasztása annak érdekében, hogy az előfizető hívószámának megtartása mellett más szolgáltatót választhasson a barangolásra (hanghívás, SMS, adatok),
- a mobilhálózat-üzemeltetők kötelezése arra, hogy biztosítsanak hozzáférést a barangolási szolgáltatások nagykereskedelmi piacához.

3.3 A díjszabással kapcsolatos rendelkezéseket illetően az Európai Bizottság azt javasolja, hogy a strukturális reformok eredményeire várva hosszabbítsák meg a 717/2007/EK rendelet hatályát tíz évvel, vagyis 2022. június 30-ig.

3.4 A kiskereskedelmi árakat illetően a maximálárak 2016. június 30-ig alkalmazhatók kell, hogy maradjanak, míg a nagykereskedelmi árak esetében a maximálárakat a teljes szabályozási időszak alatt meg kell őrizni, kivéve, ha a verseny már ennek lejártá előtt is kellő mértékben fejlett lesz.

3.5 A kiskereskedelmi szintű barangolós adatátviteli szolgáltatások – az egyetlen jelenleg szabályozatlan terület – díjai még mindig túlzott mértékűek, helyenként hétszer magasabbak a nagykereskedelmi díjknál.

3.6 Szabályozási beavatkozást terveznek, melynek célja, hogy 2014-ig fokozatosan csökkentsék az adatátviteli szolgáltatás kilobájtonkénti kiskereskedelmi díját. 2014. július és 2016. július között a maximálárak változatlanok maradnak, majd felszámolnák azokat, kivéve, ha egy egészséges versenyhelyzet létrejötte lehetővé teszi az ennél gyorsabb felszámolásukat.

3.7 A nagykereskedelmi adatátviteli szolgáltatás díjai 2015. június 30-ig évente csökkenteni fognak, ezt követően pedig azonos szinten maradnak, amíg az új rendelet érvényét veszti (elméletileg 2022-ben).

4. Általános megjegyzések

4.1 A barangoláshoz kapcsolódó problémák megoldásának szükségessége az egységes piac megvalósítása érdekében illeszkedik az Európa 2020 stratégia, az egységes piaci intézkedéscsomag és az európai digitális menetrend kereteibe.

4.2 Az EGSZB emlékeztet arra, hogy az elektronikus hírközlés általános gazdasági érdekű szolgáltatás, amelynek jellegénél fogva megfizethető áron általánosan hozzáférhetőnek kell lennie.

4.3 Az EGSZB ezért egyetért minden olyan intézkedéssel, amely annak elkerülésére irányul, hogy a fogyasztók túlzott díjakat fizessenek, amennyiben barangolás közben hívásokat kezdeményeznek, illetve fogadnak. Az EGSZB egyébiránt arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ugyanezzel a határozottsággal lépjen fel a más gazdasági érdekű szolgáltatásokat kínáló, domináns helyzetben lévő szolgáltatók által alkalmazott túlzott árakkal szemben is.

4.4 Az európai digitális menetrend egyik legfőbb eleme a mobiltelefonos barangolási szolgáltatásokra vonatkozik, célja pedig az, hogy legkésőbb 2015-re a belföldi és a barangolási díjak nagyjából kiegyenlítődjenek, vagyis hogy középtávon szűnjön meg minden fajta specifikus barangolási díj.

4.5 Ez a nyíltan felvállalt cél mindazonáltal nem szerepel ilyen formában, formális rendelkezésként a vizsgált rendeletben. A barangolási szolgáltatások maximáláira vonatkozó újabb csökkentések azonban szinte nem hagynak mozgásteret a belföldi és a barangolási díjak között.

4.6 Bár a maximálárak alkalmazásával árcsökkenéseket kikényszerítő jelenlegi megközelítés lényeges díjsökkenésekhez vezetett (lásd az EGSZB által készített alábbi táblázatot), ez az intézkedés a vizsgált javaslattal elérte határait, és nem fenntartható.

	Hanghívások euró/perc héta nélkül			SMS euró/sms héta nélkül		Adatforgalom euró/kilobyte héta nélkül	
	Nagykereskedelmi díjszabás	Kiskereskedelmi díjszabás kezdeményezett hívásnál	Kiskereskedelmi díjszabás fogadott hívásnál	Nagykereskedelmi díjszabás	Kiskereskedelmi díjszabás	Nagykereskedelmi díjszabás	Kiskereskedelmi díjszabás
átlagos díjak 2007. 09. 01. előtt		0,7692	0,417	—	—	—	—
717/2007/EK rendelet							
max. díjak 2007. 09. 01. – 2008. 08. 31.	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
max. díjak 2008. 09. 01. – 2009. 06. 30.	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
max. díjak 2009. 07. 01. – 2010. 06. 30.	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

	Hanghívások euró/perc héa nélkül			SMS euró/sms héa nélkül		Adatforgalom euró/kilobyte héa nélkül	
	Nagykeres- kedelmi díjszabás	Kiskereske- delmi díjszabás kezde- ményezett hívásnál	Kiskereske- delmi díjszabás fogadott hívásnál	Nagykeres- kedelmi díjszabás	Kiskereske- delmi díjszabás	Nagykeres- kedelmi díjszabás	Kiskereske- delmi díjszabás
580/2008/EK rendelet							
max. díjak 2010. 07. 01. – 2011. 06. 30.	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
max. díjak 2011. 07. 01. – 2012. 06. 30.	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
max. díjak 2012. 07. 01. – 2013. 06. 30.	0,14	0,32	0,11	0,03	0,10	0,30	0,90
A javasolt rendelet COM(2011) 402							
max. díjak 2013. 07. 01. – 2014. 06. 30.	0,10	0,28	0,10	0,03	0,10	0,20	0,70
max. díjak 2014. 07. 01. – 2015. 06. 30.	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
max. díjak 2015. 07. 01. – 2016. 06. 30.	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
max. díjak 2016. 07. 01. – 2022. 06. 30.	0,06	max. díjszabás feloldva (*)	max. díjszabás feloldva (*)	0,02	max. díj- szabás fel- oldva (*)	0,10	max. díj- szabás fel- oldva (*)
(*) Feltéve, hogy megfelelően fejlett verseny alakult ki.							

4.7 A tarifacsökkentés nem teszi lehetővé a barangolási szolgáltatások piacára jellemző strukturális problémák megoldását. Ezért az EGSZB helyesli, hogy az új rendeletjavaslat a tarifaszabályok mellett olyan strukturális rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek szerint a hazai szolgáltató köteles lehetővé tenni előfizetői számára, hogy 2014. július 1-jétől kezdődően bármely vele összekapcsolt alternatív barangolásszolgáltató barangolási hang-, SMS- és adatátviteli szolgáltatását igénybe vegyék.

4.8 Az EGSZB elvben üdvözlí ezt a rendelkezést, mindazonáltal abbéli félelmének ad hangot, hogy az túlzott mértékben árttereli a forgalmat a kisebb szolgáltatóktól a piacot uraló nagy csoportok felé, már csak azért is, mert az előbbieket esetében a javasolt intézkedés műszaki és kereskedelmi végrehajtásának költségei a rögzített összegű díjak miatt arányosan nagyobbak lesznek.

4.9 Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot: ügyeljen arra, hogy a további szereplőknek a mobilkommunikáció létrejöttébe való bekapcsolódása ellenére is biztosítva legyen az átláthatóság a végfogyasztó számára.

4.10 Bár az Európai Bizottság javaslata a transznacionális mobilszolgáltatók (Mobile Virtual Network Operators/MVNO) piachoz való hozzáféréseinek bővítéséről alkalmas lehet a versenyképesség további fokozására, az EGSZB sajnálja, hogy nem tettek eleget az Európai Parlament 2005-ös kérésének, hogy vizsgálják meg a rendelet hatását a Közösségen belüli kis mobiltelefon-szolgáltatókra és a barangolási szolgáltatások piacának egészén belül elfoglalt helyükre.

4.11 Az EGSZB azt is kénytelen megállapítani, hogy a tárgyalta javaslatához csatolt hatásvizsgálat, illetve annak összefoglalása egyáltalán nem tér ki az új intézkedések várható hatásaira az ágazaton belüli foglalkoztatási helyzet és/vagy munkakörülmények tekintetében. Az EGSZB tehát kiegészítő elemzéseket tart szükségesnek.

4.12 A kimenő barangolási hívások időtartamát illetően az EGSZB azt kéri, hogy csökkentsék a kezdeti díjazási időszak felső korlátját, amely jelenleg 30 másodperc, figyelembe véve a bizonyos tagállamokban e téren elért fejlődést.

Kelt Brüsszelben, 2011. október 26-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Staffan NILSSON